

Olika syn på vad en lärare i religionskunskap ska kunna

Arbetet som lärare i religionskunskap är komplicerat. Religionsundervisningen är mångfacetterad, inte minst mot bakgrund av alla de aspekter av religion som debatteras idag, även i media.

Dessutom finns det inom lärarutbildningen olika åsikter om vad som är viktiga kunskaper för en lärare i religionskunskap, visar en avhandling vid Göteborgs universitet.

David Carlsson har undersökt religionslärarkunskap, alltså de kunskaper en lärare i religionskunskap anses behöva. En av hans slutsatser är att det framstår som särskilt viktigt att läraren kan problematisera religionskunskapsämnets innehåll exempelvis genom att presentera olika bilder av religion och visa på den spännvidd av uppfattningar som kan rymmas inom en och samma religion.

– En av religionskunskapslärarens viktigaste uppgifter är att bidra till att generaliseringar av religioner, livsåskådningar och deras utövare motverkas, säger David Carlsson.

I sin avhandling analyserar han synen på kunskap i handledande trepartssamtal under lärarutbildningens verksamhetsförlagda del. I de sex samtal som undersöks möter lärarstudenter både en lärarutbildare från högskolan/universitetet och en erfaren lokal lärare som handleder studenter under deras verksamhetsförlagda utbildning. I undersökningen av trepartssamtalen identifieras såväl gemensamma som skilda perspektiv på vad religionskunskapslärare anses behöva veta och göra.

Kunskaperna som lyfts fram handlar övergripande om tre saker: vikten av att som lärare kunna sitt ämne, att känna och möta sina elever, samt att fungera som person. Vikten av att som lärare kunna ämnet dominerar både i trepartssamtal och i David Carlssons intervjuer.

I stort sett är deltagarna överens om vilka lärarkunskaper som är centrala, men avhandlingen pekar också på konfliktpunkter där deltagarna förespråkar olika kunskaper:

Som när lärarutbildaren från högskolan/universitetet framhåller att man som lärare bör använda sig av elevers berättelser om sin egen trosuppfattning.

– Lärarstudenten motsätter sig detta genom att tala om hur väsentligt det är att religionskunskapsklassrummet får vara en fredad zon, där det som enskild elev är möjligt att vara skyddad från att behöva stå till svars för sina personliga uppfattningar.

Ett annat exempel är när lärarstudenterna talar om att undervisa på grundläggande nivå, för att eleverna ska lära sig något. Högskolans/universitetets lärarutbildare framhåller då vikten av problematisering eftersom det enligt dem inte är tillräckligt att stanna på grundläggande nivå.

– Detta kan kanske förklaras med att lärarstudenterna är fokuserade på sin egen undervisningsinsats framför elevernas lärande, att de försöker hitta vägar att hantera en komplicerad undervisningssituation eller att de saknar de kvalificerade ämneskunskaper som krävs för att kunna problematisera innehållet i den mening som högskolans eller universitetets lärarutbildare efterfrågar, säger David Carlsson.

När oenighet uppstår under trepartssamtalen gäller det främst frågor inom områdena ”att kunna sitt ämne” och ”att känna och möta sina elever”. Under samtalen dominerar i de flesta fall den lärarutbildare som representerar högskolan/universitetet.

För mer information:

David Carlsson, Högskolan i Gävle, telefon 073-9036125, e-post: david.carlsson@hig.se

David Carlsson lägger fram sin avhandling *Vad är religionslärarkunskap? En diskursanalys*

av trepartssamtal i lärarutbildningen vid institutionen för didaktik och pedagogisk profession
fredagen den 13 januari, 13.00.

Plats: Sal BE 036, Pedagogen hus B, Läroverksgatan 15, Göteborg.

Avhandlingen finns digitalt publicerad på <http://hdl.handle.net/2077/48621>